

ОПИТЪТ НА ЕДИН КРИТИЧНО МИСЛЕЩ ЧОВЕК

Богослужение на 11 април, Томина неделя, сутринта

Водещ: Иво Георгиев

Проповед: П-р Д.Игнатов

Презентация: Анна Валтерова

ХРИСТОС ВЪЗКРЪСНА ОТ МЪРТВИТЕ – ЕП159

Призив: Плач Еремиев 3:18-32

Молитва

Песни: Той е Бог – ЕП 168

Ответен прочит: Послание към колосяните 1: 3ст.и след това от13 до 23ст.

Песен: Виж слиза ангел от небе – ЕП 160

Прочит: Ев. от Йоан 20: 24-31

Молитва с “Отче наш”

Изпълнение на Хвалебна младежка група

ПРОПОВЕД

Изпълнение на Хвалебна младежка група

Съобщения - Концерт на сборен хор и оркестър

Песен: Неверство махни се далеко от мен – ЕП 440 със събиране на дарения.

Благословение

ХРИСТОС ВЪЗКРЪСНА ОТ МЪРТВИТЕ – ЕП 159

ПЛАН НА ПРОПОВЕДТА

1. Критичното мислене на Тома
2. Опитът на Тома
3. Промяната.
4. Вяра и свидетелството на вярата.

1.КРИТИЧНОТО МИСЛЕНЕ НА ТОМА

Тома е отсъствал от събранието на учениците на Исус в първия ден на седмицата, в който се осъществява Христовото възкресение. С това той се лишава от привилегията да види възкръсналия Исус, когато Той за пръв път се явява на учениците си.

Когато Тома се завръща между тях, те естествено му свидетелствуват с възторжена радост: “ВИДЯХМЕ ГОСПОДА!”

А той отговаря с тази известна фраза :

- *“Ако не видя на ръцете Му раните от гвоздеите и не сложа ръката си в ребрата Му няма да повярвам”.*(Йн 20:25)

Казвайки това Тома си навлича за векове напред прозвището “Тома Неверни”. Това прозвище става много популярно и се използва по адрес на всеки човек, който не хваща вяра на какво да е твърдение или приказка.

Всъщност, това поведение на Тома е естествена реакция на всеки трезвомислещ и критично мислещ човек. И сега дори ако ви кажат, че днес някой е възкръснал от мъртвите ще присвиете очи и устни с известен скептицизъм. Ще искате малко повече конкретни доказателства за събитието, дори и да сте вярващ. Вярващият в Бога човек остава критично мислещ относно съобщенията и слуховете, които могат да дойдат до достоверни и недостоверни начини.

Не можем да не отбележим, че Тома проявява такъв тип съмнение и критично мислене, въпреки, че познава от близо Исус и познава своите приятели между ученици на Исус. Исус е говорил винаги реалистично, във пряка връзка с конкретната обстановка и своите слушатели. От своя страна учениците на Исус никога не са показвали склонност към религиозна екзалтация или признаци на психическа неуравновесеност. Точно обратното, и те в много случаи са показвали недоверчивост, и те са хора-прагматици, хора на труда, както казваме “земни хора”.

Та не преминаха ли и те почти по същия път на неверие?

Евангелист Лука ни съобщава, че когато Мария Магдалина, Йоанна, Мария Якововата майка и други жени с тях разказали на учениците какво се е случило рано сутринта в първия ден на седмицата и за срещата им с ангелите – *“тези думи им се видяха като празни приказки и не вярваха”* (Лк 24:11).

Жан Калвин коментира текста от Евангелието на Йоан, който чухме и казва: *“Тук става очевиден изворът на нечестията, че всеки иска да бъде мъдър и знаещ според собственото ни мнение и се ласкае от това извън мярка”*¹

Тома е живял с Исус три години. Слушал е Неговите проповеди. Слушал е Неговите поучения в по-тесния и привелигиран кръг на учениците. Чул е и това макар и трудно за разбиране предупреждение, че Човешкият Син ще пострада много, че ще бъде убит, но в третия ден ще възкръсне. Като че ли идеята за смъртта на Учителя е била по-разбираема за него. Проявява забележителна смелост и готовност на саможертва в името на Христовото дело. Когато Исус тръгва към Витания към мъртвия Лазар с риск на живота си Тома казва: *“Да отидем и ние за да умрем с Него”* (Йн 11:16)

В много случаи това да не хващаш вяра на всяка приказка и всеки слух е проява на полезна защитна реакция в един свят, където на всяка крачка те дебнат насилие и измами.

Колко много хора са измамани именно за това, че като не се вслушват и не вярват на Божието слово стават лесна жертва на какви ли не измамници.

Например Божието слово предупреждава ясно за опасността да ставаш поръчител на кредитори. Имам познат, който плаща скъпо и прескъпо за това, че се е доверил на някой, който няма християнски морал и го е оставил да плаща вместо него огромен заем.

Нека попитаме и това – дали критично мислещите хора са достатъчно критично мислещи спрямо себе си? Вслушват ли се в съвета на Божието слово – „изпитайте себе си”.

Има една голяма опасност за непоправимите скептици да пропуснат голями божии благословения. Да пропуснат да опитат най-важното за себе си в

¹ Jean CALVIN, Commentaires bibliques, Evangile selon Jean. Aix-en-Provence, ed. Kerygma, 1978, p.538

живота – Възкресението. Да се разминат със силата на Христовото възкресение и да пропуснат ...собственото си възкресение!

Начинът на мислене ни довежда до определен опит в живота.

Какъв опит добива Тома от своя начин на критично мислене?

2. ОПИТЪТ НА ТОМА

Когато възкръсналият Исус се явява в събранието на учениците Си за първи път – Тома отсъства. Отсъства от събранието на Църквата. Мотае се някъде. Може да има някакъв бизнес човекът. Или пък този път си е поспал по-до късно, повечко на мека постеля. Не е ли ходенето на църква нещо много изкуствено, нещо измъчено точно в неделния ден, който е даден за почивка? Всичко, което се прави и се казва там ни е до болка познато ...

Случаят с Тома показва колко фатално може да се окаже едно отсъствие от събранието на Църквата! Точно тогава да се случи там нещо много важно за нас !...За щастие все пак Тома не е от онези християни, които ходят на църква от Великден на Рождество Христово. На другата неделя се стяга, (окъпва се, обръсва се, пръсва се с афтър-шейв) и със тържествена крачка, макар и без големи очаквания, се отправя към мястото, където се събират учениците.

Отива със смесени чувства. От една страна, хубаво му е, че ще види приятелите си, от друга страна се тревожи за тях, че нещо май са превъртели. Знае, че пак ще му говорят, че са видяли Исус след смъртта Му. Нещо, което би било много хубаво, но не отговаря на многовековния човешки опит. Опитът показва, че никой не се е върнал от мъртвите и то след като е бил убит по такъв жесток начин. След като смъртта му е била проверена „опитно” от римски войник с удар на копие в областта на ребрата. Кръвта и водата, които изтичат от там показват, че биологичната смърт е настъпила.

Тома не може да проумее и това, защо Учителят се е оставил така наивно да го хванат и се оставил да бъде разпнат на кръст. Защо Му е било да умира, щом пак ще живее? Въпросите и съмненията са много. Но все пак отива при приятелите си.

Отива на време!

И ето, че невероятното, неочакваното, невъзможното се случва. Исус се явява!

Идва и благославя учениците си както в предишната неделя:

- *Шалом! Мир на вас!*

„Шалом” е традиционният поздрав на евреите. Но сега Исус му дава много по-дълбоко значение. Той установява Своя превъзходен мир в събранието на вярващите – със Слово и с действието на Святия Дух.

И ето, че Исус обръща погледа Си към Тома и му казва:

- *Дай си пръста тук и виж ръцете Ми; дай ръката си и я сложи в ребрата Ми; и не бъди невярващ, а вярващ (Йн 20:27)*

Бог, в своята милост отделя време и лично внимание към „неверния Тома”

Тома от своя страна осъзнава, че Исус е не само сега - тук реален, но че Той е присъствал невидимо и там, където се е заричал самонадеяно, че няма да повярва във Възкресението, докато не го провери опитно, с очи и пръсти.

Ето, че сега той може да провери с всичките си сетива, с очи, с уши и с пръсти, усещайки и един фин приятен аромат – физическото присъствие на Възкръсналия Учител. Всичко това е възможно сега за Тома, но той загубва моментално интерес, да поставя пръстите си в белези от гвоздеи и копие в телото на Възкръсналия Христос. От дълбочината на сърцето си казва:

- Господ мой и Бог мой! (Йн 20:28)

Евангелистът е много лаконичен. Не можем да разберем, дали Тома се провиква с възторг или прошепва със страх и трепет тези думи.

Каква проста и силна изповед на вяра!

Какво ли няма като лично преживяване в нея!

Какъв невероятен опит! Какво трябва човек да изпита за да я изрече?

Тома е може би по-скептичен от другите ученици. Може би притежава по-развито критично мислене. Но може би именно за това, сега изпреварва другарите си с една толкова съдържателна и силна изповед на покаяние и вяра. Ето това се оказва полезно критично мислене в посока към себе си.

Тома изпреварва като че ли своите другари в силата на ОПИТА с БОГА. Силата на този опит идва от дълбоко осъзнатото разбиране за това, че стои пред Живия Бог в лицето на своя Господ.

Не можем да не съзрем в тези думи най-напред дълбоко осъзнатата необходимост да поиска прошка от Господа, дълбоко осъзнатото покаяние – за неверието си.

Тома изпреварва своите другари със силата на своята отдаденост и с искреността на своето преклонение – поклонение пред Бога.

„Господ мой и Бог мой” означава всичко това: - трепет пред реалността на Бога, - усет за грях, - необходимост от покаяние, - свобода от милостта на Бога, - преклонение и отдаване слава на Бога.

Скъпи приятели, имаме ли този опит с Бога?

- Имаме ли днес това съзнание, че стоим пред Живия Бог в лицето на Възкръсналия Исус Христос?

Скъпи приятели, имаме ли тази опитност?

Да сме осъзнали със срам своето покварено естество в присъствието на Бога? И необходимостта да искаме милост и мир от Него – с Него?

Скъпи приятели, какво се опитваме да правим днес?

Отдаваме ли с необходимата сериозност и искреност своята почит пред Бога и любов към Него?

Това е опит от първостепенна важност в живота на един човек.

Разбира се това е опит от духовно естество. Това не е нещо, което може да се пипне. Но е нещо, което мнозина от нас са изпитали по същество, реално и копнеем този опит да определя атмосферата на нашето битие, на нашето съществуване.

Копнеем този опит да дава посока на определен вид ПРОМЯНА.

3. ПРОМЯНАТА

Един съвременен философ – Ричард Рорти твърди, че макар и атеист, той е готов да цитира I Послание към Коринтяните 13 глава като стимул в

подкрепа на своята надежда, „че един ден, в едно неопределено хилядолетие, моите далечни потомци ще живеят в една глобална цивилизация, в която любовта, до голяма степен ще бъде единственият закон”² Самият той, обаче, признава, че няма никаква представа по какъв начин би могло да възникне подобно общество. Казва дори, че това е една „неоправдана надежда”. С други думи Рорти се надява на някаква глобална промяна в човешката цивилизация, но е достатъчно честен да не се опитва като други преди него да дава рецепти как хората могат да постигнат това. Или не вижда с какви средства хората могат сами да постигнат това.

Божие Слово казва, че „естественият човек не разбира това, което е от Божия дух...и не може да го разбере”. С други думи невярващият човек или този, който уповава единствено на така наречените естествени процеси в природата без Бога не може да даде отговор на въпроси като:

- Причината за злото и смъртта
- Има ли надежда за спасение от смъртта?
- Има ли надежда човекът да се промени?
- Що значи Възкресение

Нека да обърнем внимание – с какво срещата на Тома променя неговия начин на мислене и неговия живот.

Тома се отказва да пипне раните и местото, където Исус е прободен с копие. Тома разбира, че има нещо много по-велико, което може да се случи – да опита близостта на живия Бог и това да те промени.

Да опита как Бог се докосва до твоите рани – до раните на душата и ги изцелява . Да опита как Бог се докосва до мъртвилото на твоя дух и го съживява.

Когато Исус насочи погледа си към нас и ние го усещаме чрез Неговия Дух и Неговото слово става нещо свръх-естествено. Ражда се вяра. Ражда се дух. Опитът за който вече говорихме довежда до промяна в нашето естество. В нас се ражда нов човек, ново творение. Ние претърпяваме новорождение.

Тома е щастлив.

Тома е нов човек.

Но Исус знае, че начинът по който е Тома е променен ще се предава не така конкретно на следващите поколения. Тяхният опит, както казахме, ще бъде на първо място от духовно естество. И за това казва:

-Понеже ти Ме видя, ти повярва. Блажени онези, които без да видят са повярвали. (Йн 20:29)

Какво иска да каже Исус?

Той знае, че има хора, които са видяли чудеса в живота си и пак не са повярвали.

Свръхестествените явления безспорно помагат на вярата, но самата вяра е свръхестественото явление. И то е дар от Бога.

Свръхестествените явления стимулират духовната промяна. Промяната която иска Бог в нас се нарича новорождение. Самото новорождение е свръх-естествено раждане от Бога, раждане от Божия дух. Ние сами не можем да се новородим. Същевременно можем и трябва да мобилизираме волята си за да

² Р.РОРТИ, Д.ВАТИМО. *Бъдещето на религията*. С.61-62

обградим новото създание в нас със внимание, с разбиране колко ценно е то, със съпротива срещу греха, с мисълта да угодим на Бога...Точно така, както пазим едно бебе и го обгрижваме да расте.

Днес нашият Бог иска да направим една стъпка по-напред.

Нека не оставяме нашите сетивни импулси и нагони да определят нашата съдба. Нека не оставяме нашите така наречени естествени възприятия да заглушат зова на вярата.

Вярата зове към покаяние. Вярата зове към промяна на живота. Вярата зове към поклонение на Бога. Вярата се укрепва, когато я споделяме с други.

За това в заключение нека кажем още няколко думи за нашата вяра във Възкръсналия Исус и за това как я споделяме.

4. ВЯРА И СПОДЕЛЯНЕ НА ВЯРАТА

Наистина не е лесно да споделяме вярата си във Възкръсналия Христос в този свят. От една страна хората мислят и действат под въздействието на болнави или неясни амбиции и подбуди. Но ако ги накарате да мислят повече, изведнаж се оказва, че са много рационални и с развито критично мислене. Дали са с критично или по-скоро са с псевдо-критично мислене е друг въпрос.

О, сега са на мода апокрифните евангелия. О, сега са на мода конспиративните теории за един друг Христос. Вие наивници, които сте се хванали с вашите четири евангелия знаете ли до какви тайни сведения са стигнали някои хора? Вашата наивна вяра май ще се поразклати.

Тези, които имаха възможност да слушат беседата на д-р Питър Уилямс можаха да научат пък за нови изследвания, които доказват, колко по-достоверни са свидетелствата на нашите четири евангелиста и колко те стъпват здраво на основата на онази историческа, демографска и географска реалност, в която описват събитията около живота на Исус, неговата смърт и възкресение.

Тази война между истината и лъжата, знаем, че няма да се прекрати до като Христос не се яви отново със цялата си мощ и величие. Напротив, ние сме предупредени, че до идването на Христос отново, лъжливи пророци и лъжливи теории ще се множат. Ще се множат успоредно с нарастването на безразличието към истината. Ще се множат заедно с едно формално честване дори и на празници като Възкресение Христово.

Това, което се иска от нас, обаче е да бъдем свидетели. Да казваме:

- *Христос Господ наистина е възкръснал!*

Нашето свидетелство ще бъде толкова по-убедително, колкото повече сме се оставили на Божия дух да бъдем променени. Променени в мисленето си, променени в живота си от Този, който е наш Бог и наш Господ.

Нека да повторим: „*Господ мой и Бог мой*” означава: - трепет пред реалността на Бога, - усет за грях, - потребност от покаяние, - свобода от милостта на Бога, - преклонение и отдаване слава на Бога.

Скъпи приятели, днес стоим пред Живия Бог в лицето на Възкръсналия Исус Христос?

Скъпи приятели, нека искаме милост и мир от Него – за нас, за семействата ни, за църквата ни, за народа ни.

Скъпи приятели, нека нашето свидетелство за Възкръсналия Христос да се основава на необходимата сериозност и искреност в почит пред Бога и любов към Него?

УТРЕ, НАШЕТО СВИДЕТЕЛСТВО ЩЕ ПРОЗВУЧИ УБЕДИТЕЛНО, АКО ДНЕС СЕ ПОКЛОНИМ И ПРОСЛАВИМ С ИСКРЕНО СЪРЦЕ НА ТОЗИ, КОЙТО Е ГОСПОД МОЙ И БОГ МОЙ.

АМИН